

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

NUMERO 03 SYYSKUU 2022

KAUPPA KAMARI

**METSÄ
GROUPIN JA
VALMETIN
3D-KUITUTUOT-
TEEN KOETEHDAS
VIHITTIIN ÄÄNE-
KOSKELLA**

S. 21

AICCI

ONKO TÄSSÄ SEURAAVA ARTEK TAI SECTO DESIGN? AICCIIN VALAISEVA
PÖYTÄ ON PALKITTU NIIN DESIGN-HUONEKALUNA KUIN VALAISIMENA, S. 8

Ennakoi ja turvaa yrityksesi jatkuvuus

Meiltä saat kaikki yritystoiminnan vakuuttamisen palvelut. Tavoitteemme on mahdollistaa yrityksesi henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus sekä auttaa hallitsemaan yrityksen liiketoimintaan liittyviä riskejä. Koskevat ne sitten henkilöstöä, omaisuutta tai toimintaa. Turvaamme yrittäjien ja yritysten liiketoiminnan jatkuvuutta, jotta yritykset voivat keskittyä omaan liiketoimintaansa.

Tuuli Laajalahti
myyntijohtaja
puh. 044 230 0551

Toni Kullaa
asiakkuuspäällikkö
puh. 040 098 3329

Tuula Möttönen
asiakkuuspäällikkö
puh. 050 5986 427

Julius Rantanen
myyntipäällikkö
puh. 040 071 9645

Asseri Kunttu
myyntipäällikkö
puh. 050 353 9907

Yritysneuvojatiimimme palvelee teitä paikallisesti Jyväskylästä käsin puhelimitse **014 574 3000** ma–pe klo 8–16 (valtakunnallisesti klo 8–18) ja sähköpostitse yritys.keski-suomi@lahitapiola.fi.

Tiia Pellonpää
yritysneuvoja

Veera Kiiskilä
yritysneuvoja

Jenna Peltonen
yritysneuvoja

Veera Hietakangas
yritysneuvoja

Roosa-Maria Liimatainen
yritysneuvoja

Pystyt hoitamaan omia vakuutusasioitasi (mm. todistukset, yhteystiedot) sekä laittamaan korvausasian vireille kätevästi verkkopalvelumme kautta: lahitapiola.fi/verkkopalvelu

Keski-Suomi Suomen ykkönen yritysten kasvussa

Keski-Suomen yritysten kasvu vuonna 2021 oli koko maan parasta, ilmenee Kauppalehden tuoreesta tutkimuksesta. Keski-Suomen yritykset ylsivät Suomen ykköseksi niin kasvussa kuin pääoman tuotolla mitattuna. Vuosi 2021 oli monella mittarilla paras yli vuosikymmeneen. Upeaa työtä, onnitelut kaikille menestyjille!

Menestymisen taustalla oli globaali talouskasvu, joka elpyi koronan jälkeen. Keski-suomalaiset yritykset saivat Suomen maakunnista isoimman siivun koronan vuoksi patoutuneesta kysynnästä. Keski-Suomen yritysten kasvu oli keskimäärin 12 prosenttia.

Vaikka globaali talouskasvu oli kasvun taustalla, oli siinä osansa keski-suomalaisten yritysten osaamisella. Keski-Suomessa on ainutlaatuista osaamista ja yrityksiä, joiden tuotteille ja palveluille on kysyntää – myös globaalissa markkinassa.

Vuosi 2021 oli ja meni ja pandemian jälkeen on tullut uusia haasteita. Vaikka iloitsemme onnistumisista, emme ole unohtaneet maailmantilanteen aiheuttamaa huolta tulevaisuudesta. Yrityksiltä on vaadittu paljon luovimista haastavassa tilanteessa. Komponenttien saatavuusvaikeudet ja kohonneet energian ja polttoaineiden hinnat ovat rokottaneet yrityksiä.

Kymmenkertaistunut sähkön hinta on järkyttävää katsottavaa niin yksityisille henkilöille kuin yrityksille. Olemme energiantensiivinen teollisuus-

maakunta ja tämä vaikuttaa ja näkyy maakuntamme yrityksissä.

On kaiken kaikkiaan haastava yhtiö, miten energian hinnannoususta tukeminen ratkaistaan ilman, että inflaatio kiihtyy entisestään. Selvää kuitenkin on, että toimenpiteitä vaaditaan yritysten ja kansalaisten hintojennoususta selviämiseksi. Budjettiriihessä päätetyt toimet sähkön arvonlisäveron alentamisesta 10 prosenttiin sekä verovähennys ovat erittäin tarpeellisia sähkön hinnannousun kompensoimiseksi ja energiakriisistä selviämiseksi. Hallitus päätti lisäksi 10 miljardin euron hätäpaketista, jonka pohjalta valtio voi myöntää lainoja ja takauksia kaatumisvaarassa oleville energiayhtiöille.

Keski-Suomessa on uusiutuvan energian osaamista. Samalla, kun yritysten on investoitava vihreään siirtymään, on pidettävä huolta siitä, etteivät hankkeet kaadu tai edes hidastu lupabyrokratiaan ja viranomaisten toisillensa tekemiin valituksiin. Investointeja on jouduttava.

Vahvat taseet auttavat selviämään tulevista vaikeista ajoista. On kuitenkin muistettava, että kaikki eivät ole niin onnekaassa asemassa, ja kriisissä kamppailevia yrityksiä on autettava vaikeiden aikojen yli. Kauppakamarit ovat ajaneet esimerkiksi kustannustukea kuljetusyrityksille sekä ammattidieselin käyttöönottoa.

Kauppakamari tekee töitä, jotta

yrityksillä on mahdollisimman hyvät edellytykset menestyä. Toivotan kaikille tsemppiä haastavassa tilanteessa luovimiseen.

**VAIKKA ILOITSEMME
ONNISTUMISISTA, EMME
OLE UNOHTANEET
MAAILMANTILANTEEN
AHEUTTAMAA HUOLTA
TULEVAISUUDESTA.
KRIISISSÄ KAMPPAILEVIA
YRITYKSIÄ ON AUTETTAVA
VAIKEIDEN AIKOJEN YLI.**

ARI HILTUNEN
TOIMITUSJOHTAJA
KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

WWW.KSKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA

Viivi Sakkara

KONSEPTI JA ULKOASU

Punamusta Oyj

TAITTO

Viivi Sakkara

KANNESSA

Sauli Koukkari.
Valokuvaaja: By Emmi

PALAUTTEET:

viivi.sakkara@kskauppakamari.fi

ILMOITUSMYynti

Novia Finland Oy
ilmoitukset@noviafinland.fi

JULKAISIJA

Keski-Suomen kauppakamari
Kauppakatu 28 B
40100, Jyväskylä

ILMESTYMINEN

Neljä kertaa vuodessa helmikuussa,
toukokuussa, syyskuussa ja marraskuussa.
Seuraava lehti marraskuussa 2022.

PAINO

Siirtopaino Oy, Jyväskylä

JAKELU

Jäsenille, sidosryhmille ja
kauppakamarin järjestämissä
tapahtumissa 1000 kpl

SELATTAVA SÄHKÖINEN VERSIO

www.kskauppakamari.fi/lehti

ISSN 2342-0340

HELSINKI
IISALMI
JYVÄSKYLÄ
KUOPIO
PORVOO
SEINÄJOKI

Asiantuntevasta tilintarkastuksesta lisääarvoa

SYS
AUDIT

TILINTARKASTUSYHTIÖ

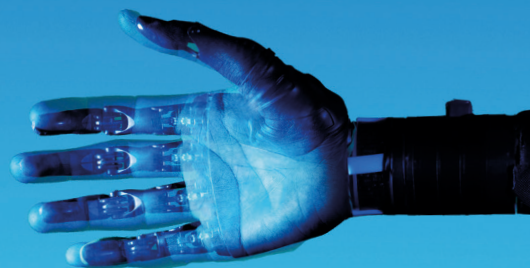
✉ toimisto@sysaudit.fi | ☎ 010 420 2250

www.sysaudit.fi

GENIP
PATENT AGENCY

Erinomaisen osaava patenttitoimisto palveluksessanne

Kattavat palvelut **patentteihin**,
tavaramerkkeihin sekä **mallioikeuksiin**
laajalti eri tekniikan aloilta yli 20 vuoden
ammattikokemuksella.

Lue meistä lisää:
www.genip.fi

YRITYSTARINAT

6

UUSI JÄSEN: FLOW CONTROLIN

keksintö säästää vettä paperi- ja selluteollisuudessa ympäri maailmaa

8

AICCI

Onko tässä seuraava Artek tai Secto Design? Aiccin valaiseva pöytä on paljattu niin design-huonekaluna kuin valaisimena

21

METSÄ GROUPIN JA VALMETIN

3D-kuitutuotteen koetehdas vihittiin Äänekoskella

26

SERIMEDIA

Kauppalehden Menestyjät -listalle

TURVALLISUUS

12

HYVISHAKKERI

tulppaa tietoturva-aukkoja

16

HUOLTOVARMUUS

haastaa myös yritys kenttää

23

JARNO LIMNÉLL:

Turvallisuus ei ole vain uhkia ja riskejä

8

AJANKOHTAISTA

20

TUTKIMUS: VERKOSTOJEN SIIVILLÄ

kansainvälisille markkinoille

28

LIIKKEELLE TYÖKYVYN PUOLESTA!

Maksuttomia työkaluja pk-yrityksille

30

ETÄTYÖ ULKOMAILLA

KPMG:N Saara Postila ja Essi Pullinen

Flow Controlin keksintö säästää vettä paperi- ja selluteollisuudessa ympäri maailmaa

MUURAMEN YRITTÄJÄNÄ PALKITTU FLOW CONTROL ON PAPERI-, SELLU- JA PROSESSITEOLLISUUDELLE SEKÄ ALAN LAITEVALMISTAJILLE VIRTausMITTAREITA JA KIERTOVOITELUJÄRJESTELMIÄ VALMISTAVA YRITYS, JONKA INNOVAATIOILLA TEHTAAT PYSTYVÄT SÄÄSTÄMÄÄN VEDENKULUTUKSESSA MERKITTÄVÄSTI. TUOTTEET VALMISTETAAN KÄSITYÖNÄ MUURAMESSA, JOSTA LÖYTYY MAAILMAN VIRTausMITTARIVALMISTAJIEN KESKITTYMÄ.

Flow Controlin innovaatiot ovat saaneet tunnustusta, kun yritys valittiin Muuramen vuoden yrittäjäksi 2021. Yrityksen repertuaariin kuuluvat erilaiset paperi-, sellu- ja prosessiteollisuudelle tarjottavat virtausmittarit, tiivisteveden valvontalaitteet, termosifonijärjestelmät, kiertovoitelumittarit ja tiivisteveden suodatuksen tarkoitettut laitteet.

Yritys on perustettu vuonna 1995, kun prosessiteollisuuden parissa työskennellyt **Teuvo Huhtala** päätti kokeilla omia siipiään ja aloitti toiminnan autotallista. Pian myös poika **Timo Huhtala** hyppäsi mukaan bisnekseen. Ensikosketuksen yrittäjyyteen Teuvo Huhtala sai kuitenkin jo vuonna 1990 TH-Flow nimisessä yrityksessään.

Kaikki alkoi perinteisen virtausmittarin rakentamisesta. Liiketoiminta lähti liikkeelle hyvin, sillä Huhtala oli tunnettu keksinnöistään teollisuusmaailmassa. Huhtalan aiemmassa työssään suunnittelemat ja patentoidut innovaatiot ovat entisellä työnan-

tajalla edelleen käytössä.

Nyt keksinnöistä uusiin, SZ8 SealCooler™ termosifonijärjestelmä, on jatkojalostettu versio yksinkertaisemmasta mallista. Uudessa järjestelmässä on monia paranneltuja ominaisuuksia: tilavuus on suurempi ja jäähdy-

tysteho olennainen osa. Kiertävä vesi pitää prosessipumppujen mekaaniset akselitiivisteet voideltuina ja jäähdytettynä. Hienointa lienee kuitenkin se, että se säästää valtavasti vettä.

”Kehittämällämme järjestelmällä vettä ei kulu periaatteessa lainkaan, kun perinteisellä virtausmittarilla vettä voi kulua jopa 4-6 litraa minuutissa. Tämän kun suhteuttaa siihen, että tehtailla mittareita ja pumppuja on satoja kappaleita, on säästetty vesimäärä erittäin suuri”, Teuvo Huhtala avaa.

Laitetta ei tarvitse pian uusia, sillä tuote on pitkäikäinen.

”Asiakkaat arvostavat näitä ominaisuuksia, mikä on näkynyt tilauskannassa”, Timo Huhtala lisää.

Yrityksen tuotteita on viety ulkomaille alusta alkaen. Niitä löytyykin paperi- ja kemianteollisuuden tehtaita ympäri maailmaa, kuten Australiasta, Etelä-Amerikasta, Keski-Euroopasta mm. Ranskasta, Saksasta ja Ruotsista sekä Kiinasta ja muualta Aasiasta. Yrityksen tuotteista 90 pro-

senttia menee ulkomaille.

Uutena avauksena yritys lähtee tavoittelemaan Pohjois-Amerikan markkinaa. Neuvottelut amerikkalaisen jälleenmyyjän kanssa ovat parhaallaan käynnissä.

”Amerikkaan tuli laki, joka vaatii veden säästämistä. Uskon, että se lisää kysyntää vedenkulutusta vähentäville ratkaisuille”, Timo Huhtala arvioi.

Kotimaista käsityötä Muuramesta

Osat tehdään ja tuotteet kootaan käsityönä sekä testataan yrityksen toimitiloissa Muuramessa kahden yrittäjän ja yhden työntekijän voimin. Jos joitakin osia tarvitaan ulkopuolelta, ne ostetaan Suomesta. Tuotteen korkean laadun lisäksi asiakkaiden hyvä palvelu on intohimoisilla yrittäjillä etusijalla. Välillä kädet ovat täynnä isojen tilausten myötä, kun toisinaan ehtii kehittää uutta ja pitää vapaatakin.

”Vuosien varrella tuotekehitys on tehty työn ohessa ilman ulkopuolista rahoitusta”, Teuvo Huhtala lisää.

Vaikka teräksen saatavuusongelmat ja teräksen ja energian hintojen nousu ovat aiheuttaneet kustannuspaineita myös Flow Controlille, oli yrityksen viime vuosi erittäin hyvä. Liikenvaihto tuplaantui ja kannattavuus oli hyvällä tasolla.

Uudelle jäsenelle ensi kosketus Keski-Suomen kauppakamariin oli ulkomaankaupan asiakirjapalveluiden kautta. Yritys on tarvinnut alkuperädistuksia esimerkiksi Turkkiin.

”Kun kuulin kauppakamarista lisää, en voinut olla liittymättä myös jäseneksi”, Teuvo Huhtala päättää.

LUKU-
SUOSITUS

EU-katsaus

Keskuskauppakamarin uusimassa EU-katsauksessa käsitellään Suomen ja suomalaisten yritysten näkökulmasta merkittävien asioiden etenemistä Tšekin uudella EU-puheenjohtajuuskaudella. Pakolaiskriisin hallinta ja Ukrainan elpyminen sodan jälkeen, sekä demokraattisten instituutioiden kriisinsietokyky ja EU:n talouden strateginen häiriönsietokyky ovat isossa osassa puheenjohtajuuskautta. Tehtävää riittää myös energiaturvallisuuden ja energiasektorin uudistamisen parissa, kun riippuvuutta venäläisestä fossiilienergiasta katkaistaan.

Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

Maakatsaus: Intia 2022

Keskuskauppakamarin Intia-katsaus on ajankohtainen tie-topaketti yrityksille Intiasta. Asiantuntijoiden kirjoituksissa käsitellään Intian, Suomen ja EU:n kauppasuhteita, niiden kehittämispotentiaalia sekä Intian ulkopolitiikkaa ja taloutta.

Lenita Toivakka, kansainvälisten asioiden johtaja, Keskuskauppakamari

2x

Tuoretta tietoa

NAISIA ENNÄTYSMÄÄRÄ PÖRSSIYHTIÖIDEN HALLITUKSISSA

Keskuskauppakamarin selvityksen mukaan markkina-arvoltaan suurissa pörssi-yhtiöissä naisten osuus hallituksen jäsenistä nousi kolmella prosenttiyksiköllä 35 prosenttiin.

Naisten osuus hallituksissa on muutamana edellisvuoden suvantovaihetta lukuun ottamatta kasvanut tasaisesti. Tänä vuonna vain kolmella pienellä pörssi-yhtiöllä on pelkästään miehistä koostuva hallitus. Tieto käy ilmi Keskuskauppakamarin tuoreesta naisjohtajakatsauksesta.

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

ILMOITUSKANAVA KÄYTTÖÖN MYÖS BELGIASSA

Keskuskauppakamari on aloittanut belgialaisten kauppakamareiden kanssa yhteistyön, jonka kautta suomalainen ilmoituskanava-palvelu saatetaan myös Belgiassa toimivien organisaatioiden käyttöön.

EU:n whistleblowing-direktiivi tulee velvoittamaan kaikkia yli 50 henkilöä työllistäviä yrityksiä kautta Euroopan ottamaan käyttöön ilmoituskanavan. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa havaitsemistaan väärinkäytöksistä organisaation toiminnassa.

Stina Wikberg, johtaja, Keskuskauppakamari

Kuva: By Emri

Onko tässä seuraava Artek tai Secto Design? Aiccin valaiseva pöytä on palkittu niin design-huonekaluna kuin valaisimena

KUN AINUTLAATUISIIN VALAISTUSRATKAISUIHIN ERIKOISTUNUT AICCI HALUSI LUODA OMAN TUOTTEEN, JOLLAISTA EI LÖYDY MISTÄÄN MUUALTA MAAILMASTA, SYNTYI VALAISEVA PÖYTÄ. NYT YRITYS ON VALMIS VALLOITTAMAAN MAAILMAN DESIGN-HUONEKALUJEN MARKKINAT.

Kun Aiccin perustaja ja yrittäjä **Sauli Koukkari** esittelee yrityksen uusinta tuotetta – koivupintaista valaistua pöytää – saa se hieraisemaan silmiään: miten puupintaisen pöydän on saanut ylipäänsä valaistua ja vieläpä noin kauniisti ja tasaisesti?

Koukkari kertoo, että puukannen valaisu on pitkän tuotekehityksen tulosta. Yritys teki sen, minkä ei uskottu olevan mahdollista.

”Design-huonekaluissa puu on erityisen suosittu materiaali, joten halusimme lähteä ratkaisemaan, miten saisimme valaistua puukantaisen pöydän. Pöytälevy on kerrostettu hyvin ohuesta koivuviiluvanerista. Vaatii tarkkaa käsityötä, että pöytä näyttää hyvältä myös valo päällä, sillä valo näyttää pienetkin virheet”, Sauli Koukkari kuvailee.

Alun alkaen yritys on tunnettu ainutlaatuisista valaistusratkaisuista, joita se on toimittanut asiakkaille ympäri maailmaa. Niitä löytyy yli 50 eri maasta. Se on toteuttanut esimerkiksi laivojen lounge-tiloja, joissa on valaistut lattiat, seinät ja katto.

Kun yritys oli tähän asti tehnyt räätälöityjä tuotteita asiakkaille, päätti yritys lähteä tekemään lisäksi omaa tuotettaan vuonna 2018.

”Idea valaisevaan pöytään tuli siitä, kun mietin, mitä antaisin Päiville nimipäivälahjaksi – jotakin, mitä

ei mistään muualta saa”, kertoo Sauli Koukkari, ja samalla näyttää, mistä pöydästä kaikki lähti liikkeelle.

Ensimmäinen valopöytä syntyi kolmessa päivässä: ensimmäinen päivä meni ideaan, toinen suunnitteluun ja kolmas tekemiseen.

Kun pöytä oli valmis, ihastui **Päivi Charpentier** siihen heti. Ja niin ihastuivat kaikki. Oma tuote oli syntynyt.

”Yksi, kaksi tai kolme kappaletta on vielä helppo tehdä, mutta kun tuotteesta tehdään sarjavalmisteen, se vaatii tuotekehitykseltä paljon”, Koukkari jatkaa.

AICCI-PÖYTÄ ON
PALKITTU NIIN
HUONEKALUNA
KUIN
VALAISIMENAKIN.

Kaikki on tarkkaan mietitty ja suunniteltu alusta loppuun. Päivi Charpentierin, sisustusarkkitehti taustaltaan, kädenjälki näkyy muotoilussa. Koukkarilla taas on sähköpuolen insinöörinä tekniikka hallussa.

Laserilla kuvioitun optiikkalevyn ja huolellisen käsityön ansiosta led-nauhan valo saadaan heijastumaan tasaisesti koko pöydän pintaan. Etäohjauksen avulla valon väriä ja kirkkautta saa säädettyä haluamansa mukaan ja valon kytkemisen päälle tai sammuttamalla ajastettua haluamaansa ajankohtaan maksuttomalla sovelluksella.

Valaistuksen myönteisiä vaikutuksia ihmisen fysiologiaan on tutkittu paljon, minkä Aicci on huomionut

suunnittelussa.

”Valaistusteho on silmille juuri sopiva, eikä se häikäise tai heijasta”, Koukkari toteaa.

Pöytiä on eri kokoja ja malleja. Se sopii hyvin esimerkiksi yöpöydäksi, jolloin se hoitaa samalla myös pöytä- ja kirkasvalolampun virkaa. Johto kätkeytyy huomaamattomaksi liitäntälaitetelon sisälle. Sen ohjassa on magneetit, joiden avulla kotelon saa piiloon kan-
nen alle tai vaikkapa sängyn pohjaan.

Matkalla maailman markkinoille

Vastaavanlaista valaistua pöytää ei löydy mistään muualta maailmasta, Koukkari kertoo. Mallisuojat ja patentteja on haettu Kanadasta, Amerikasta, Euroopasta ja Japanista. Nyt Aicci on valmis valloittamaan maailman design-huonekalujen markkinat.

”Emme halunneet tehdä tuotteita, joita muutkin tekevät”, Koukkari toteaa.

Tuotteet on suunniteltu alusta asti vientiin. Suunnittelussa on huomioitu se, että ne sopivat minne päin maailmaa tahansa vain pistotulppaa vaihtamalla.

Korona-aika näkyi kansainvälistyvän ja myyntiään kasvattavan yrityksen arjessa. Sinnikkään verkostoitumisen ja kontaktoinnin ansiosta yritys löysi itselleen sopivan agentin Isoon-Britanniaan. Neuvotteluista on käynnissä nyt useam-

paan maahan.

”Joko ostajat eivät olleet töissä tai mahdollisia uusia jälleenmyyjiä ei pääsyt tapaamaan kasvotusten. Ei myöskään ollut messuja, missä esitellä tuotteita”, Charpentier toteaa.

Palkittu suomalainen design-tuote

Aicci-pöytä on palkittu niin huonekaluna kuin valaisimenakin: se on voittanut Good Design Awardin muotoilupalkinnon huonekalukategoriassa ja valaisi-

mena Light Design Awardissa. Lisäksi se on rankattu design-valaisimien kärkikastiin design-valaisimien katalogissa Hongkongissa.

”Tunnustukset lämmittävät mieltä, sillä niitä ei voi rahalla ostaa. Ne ovat poikineet näkyvyyttä ja yhteydenottoja ulkomailta”, Charpentier kertoo.

Kaikki Suomessa valmistettavissa olevat osat tehdään Suomessa ja osa hyvinkin lähellä Muuramea. Osien valmistuksessa käytetään alihankintaa. Myös valonohjaus on suomalainen.

Tarina Aicci-nimen takana

Yrityksen tarina alkaa vuodesta 2006, kun Sauli Koukkari edellisessä yrityksessä lopetettuaan pohti, mitkä alat ovat nousevia tulevaisuudessa. Koukkari päätti lähteä valaistuspuolelle.

”Aicci-nimi juontaa juurensa, kun halusin nimen olevan lyhyt ja tulevan aakkosten ensimmäisistä kirjaimista. Nimen piti liittyä tekemiseen. Nimen keksin termistä ”I see” – Aicci”, Koukkari kertoo.

Päivin astuttua mukaan kuvioihin piti nimen mennä

läpi myös Päivin seula, ja niin Päivi alkoi tutkimaan, onko Aicci-nimellä merkitys. Ja niin yllättäen olikin.

”Sana ”aicci” on vanhaa keltin kieltä ja josta ”I see” -ilmaisu on peräisin. Sana on alkujaan tarkoittanut asioiden näkemistä, ymmärtämistä ja observoimista. Maailmassa on valtava määrä kieliä, missä se tarkoittaa samaa asiaa – se todellakin tarkoittaa näkemistä. Sen jälkeen tuotteet on brändätty ja tuotteet kantavat aina yrityksen nimeä”, Päivi kuvailee.

30 VUOTTA TUKENA YRITYSTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISESSA

Lue lisää: bdo.fi/30

TILINTARKASTUS
VERO- JA LAKIPALVELUT
TALOUSHALLINNON PALVELUT
NEUVONANTOPALVELUT

30 vuotta
Suomessa

IBDO

"BiopSense - täydellinen esimerkki teknologia-startupin kasvutarinasta Hautomossa!"

- Vesa Lehtinen, yritysvalmentaja Yritystehdas

Ensimmäisenä Suomessa
Euroopan Innovaatio-
neuvoston (EIC) Transition
2 500 000 € rahoitus

Liikevaihdon kasvu
0 € ► 5 000 000 €

Tiimin kasvu
2 henkilöstä ► 15 henkilöön

**OLETKO VALMIS KATSOMAAN,
MILLAINEN YRITYKSESI KASVU-
TARINA OLISI HAUTOMOSSA?**

www.yritystehdas.fi/hautomo

Yritystehdas
The Startup Factory

JYVÄSKYLÄN KAUPPALAISSEURAN SÄÄTIÖN

UUODEN 2023 APURAHAT

Apurahat Jyväskyläläisissä oppilaitoksissa suoritettavia
kaupallisia opintoja varten julistetaan haettavaksi
marraskuun 15. päivään 2022 mennessä.

Säätiön hallitukselle osoitettavat hakemukset
vaadittuine liitteineen lähetetään
15.10.2022 avautuvan hakusivun kautta

kauppalaissseura.fi/apurahat/

Hakemuksiin liittyvät kysymykset esitetään
sähköpostitse osoitteeseen saatio@kauppalaissseura.fi.

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulussa
opiskelevat hakevat ja jättävät oman hakemuksensa
kauppakorkeakoulun palvelukeskukseen.

JYVÄSKYLÄN KAUPPALAISSEURAN SÄÄTIÖN HALLITUS

VALITSE KOTIMAINEN OPERAATTORI

Elisa on ainoa operaattori, jonka mobiili- ja kiinteän verkon liittymille on myönnetty Avainlippu. Se on merkki suomalaisesta työstä ja palvelusta.

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: MEERI UTTI

Hyvishakkeri tulppaa tietoturva-aukkoja

LAURA KANKAALA SUUNTASI AIKANAAN LUKION JÄLKEEN HOIVA-ALALLE, MUTTA PÄÄTYI LOPULTA OPISKELEMAAN TIETOJENKÄSITTELYÄ. NYT TYÖPÄIVÄT TÄYTTYVÄT ASIAKASYRITYSTEN TIETOTURVAPULMISTA, SEMINAARIESITELMISTÄ JA OMISTA PODCASTEISTA. ”LARPAN” MISSIONA ON TEHDÄ INTERNETISTÄ PAREMPI JA TURVALLISEMPI PAIKKA SEKÄ KANNUSTAA NUORIA NAISIA TIETOTEKNIIKAN TARJOAMILLE URAPOLUILLE.

HENKILÖ

Hakkeri-sana herättää helposti mielikuvan nuoresta miehestä, jonka pakkomielteenä on murtautua tietyn yrityksen tai julkisyhteisön tietojärjestelmään.

Heitä löytyy hakkerijoukosta edelleen, mutta yksittäisten tekijöiden sijaan taustalla on entistä useammin järjestäytyntä rikollisuutta ja jopa valtiollisia toimijoita.

Samalla on toisaalta kasvanut myös tietoturva-aukkoja tulppaavien ja nettirikollisia metsästävien ”hyvishakkereiden” joukkue. Yksi heistä on helsinkiläinen Laura ”Larppa” Kankaala, joka on kansantajuusella ja arjisella lähestymistavallaan noussut nopeasti tietoturva-alan kysytimpien konsulttien joukkoon.

Kankaalaa on ajanut eteenpäin halu rakentaa internetistä nykyistä turvallisempi ja helppokäyttöisempi. Samalla on tullut ratkottavaksi myös tietoturvaan liittyviä haasteita.

Vaikka tietoturvakonsultin ura on ollut nopea ja nousujohteinen, on sen alku hieman poikkeava: heti lukion jälkeen Kankaala näet suuntasi hoiva-alan opintoihin.

Jo peruskouluvuosina alkanut tietokone- ja peliharrastus veti kuitenkin lopulta pidemmän korren ja Kankaala päätti vaihtaa ensimmäisen vuoden jälkeen opintosuuntaa tietojenkäsittelyyn.

”Aloin tehdä nettisivuja jo ala-asteella ja halusin kokeilla, miltä siihen asti hieman etäiseltä tuntunut itäala mahtaisi tuntua. Ja hyvin se on maistunut”, Kankaala naurahtaa.

Vastaamo soitti herätyskelloa

Kankaalan arkista työskentelyä on ratkoa yritysasiakkaiden tietoturva-ongelmia, hakea heidän järjestelmistään tieto- ja tietoturva-aukkoja ja rakentaa asiakkailleen strategioita, joilla riskejä taklataan jo ennakolta.

Hakkeroinnista hän kertoo kiinnostuneensa opiskeluvuosiensa aikana, kun siihen tarjoutui erillisen kurssin myötä mahdollisuus.

”Samalla aloin treenata sitä myös itsekseni”, Kankaala kertoo.

Hyvishakkerille onkin ollut viimeisen parin kolmen vuoden aikana kasvavaa kysyntää. Korona-aika ja etätyö ovat lisänneet tietoturvariskejä ja herätyskelloa ovat soittaneet myös muutamat isot tietomurrot lunnasvaatimuksineen.

Wärtsilän ja STT:n tietomurrot, joiden takana oli sama hakkeriryhmä.

”Todellinen herättäjä oli taannoinen Vastaamon tapaus, joka osoitti järjestelmien haavoittuvuuden. Samalla se antoi esimerkin, että tietomurto voi kaataa koko yrityksen”, Kankaala muistuttaa.

Prosessit ja vastuut kuntoon

Pandemia-aikana hakkerit olivat aiempaa aktiivisemmin etätyöläisten kimpussa. Nyt pandemia on jo helpottanut, mutta kyberrikolliset eivät suinkaan lepää – päinvastoin.

”Etätyö on ollut kaikille iso muutos. Nyt palaillaan takaisin työpaikoille ja moni saattaa miettiä, että toimistoympäristössä ollaan paremmin turvassa. Se ei kuitenkaan anna mitään syytä tinkiä omasta tarkkuudesta”, Kankaala painottaa.

Suomalaisten tietämys ja ymmärrys tietoturvarisikeistä on lopulta kohtuullisen hyvä. Suurimmat riskit liittyvätkin usein prosesseihin ja vastuunjakoon.

**”ETÄTYÖ ON OLLUT KAIKILLE ISO MUUTOS.
NYT PALAILLAA TAKAISIN TYÖPAIKOILLE
JA MONI SAATTA MIIETIÄ, ETTÄ
TOIMISTOYMPÄRISTÖSSÄ OLLAAN PAREMMIN
TURVASSA. SE EI KUITENKAAN ANNA MITÄÄN
SYYTÄ TINKIÄ OMASTA TARKKUUDESTA”**

Missä organisaation kannalta elintärkeitä tietoja säilytetään ja kenellä on niihin pääsy? Kuka vastaa siitä, että kaikki päivitykset ovat varmasti ajan tasalla? Kehen tai minne otan yhteyttä, jos havaitsen jotain epäilyttävää, saan epämääräisen viestin tai ehdin klikata sen auki?

”Näistä löytyy edelleen valitettavan usein harmaita alueita. Kun järjestelmät ovat riittävän helppokäyttöisiä ja vastuunjako selkeää, ei kenenkään tarvitse kokeilla esimerkiksi salasanojen kohdalla oikopolkuja. Se on olennainen osa tietoturvaa.”

Miehiset mielikuvat edelleen rasisiteena

Monen muun toimialan tavoin ICT-sektori kärsii kroonisesta työvoimapulasta. Tilanteeseen ei näytä olevan luvassa nopeaa helpotusta, vaikka toimialan kasvu- ja työllisyysnäköymät ovat kiistatta valoisat: digitalisaatio etenee ja sen tarjoamat ratkaisut rantautuvat entistä laajemmin eri toimialoille.

Alalle on yritetty houkutella myös lisää naisia, mutta

HENKIÖ

isompaa invaasiota ei oppilaitoksissa ole vielä nähty. Suunta on toki verkkaisesti parempaan päin.

Tilanne harmittaa myös Kankaalaa, jonka mukaan naiset saattavat vierastaa tietoteknisiä aloja vanhojen, jo vuosittain vaihteessa rakentuneiden mielikuvien vuoksi. Työ kuvitellaan kovatahtiseksi, stressaavaksi ja edelleen myös varsin miehiseksi.

"Voin toki tunnustaa, että itselleni ja monille muillekin alan ammattilaisille tämä on eräänlaista kutsumustyötä, jossa ei kelloa aina katsota. Silti myös muutosta tarvitaan ja sitä saadaan uusien osaajien, asenteiden ja naisten kautta", Kankaala tähdentää.

Tieturva-ala tarjoaa edelleen myös paljon mahdollisuuksia kasvuyrityksille.

"Tietoturva tarvitaan kaikkialla, missä vain on tietokoneita ja tietoteknisiä laitteita. Se voi olla myös oheistuote, kun

vanhoja järjestelmiä modernisoidaan tai käyttäjille tarjotaan aiempaa helpompi tapa tehdä asioita turvallisesti", Kankaala muistuttaa.

Samalla hän heittää vastuupalloa myös vanhempien ja sukulaisten suuntaan: Jos tuore ylioppilas ilmoittaa suuntaavansa vastoin lähipiiriin ennako-odotuksiaan tietotekniikan pariin, tuota päätöstä pitää kummastelun ja käännetyksien sijasta tukea ja kunnioittaa.

Entä hoiva-ala? Millaisia mielteitä vähän yli kolmekymppisellä tietoturva-ekspertillä on alkuperäisestä unelma-ammattista?

"Sekin on kutsumustyötä ja arvostus hoitoalan ammattilaisia kohtaan on koronan myötä vain kasvanut. Toivottavasti tuon työn arvo saataisiin näkymään myös heidän palkassaan."

Laura Kankaala

KUKA: Laura Kankaala, kotipaikka Helsinki

Tietoturvarikollisia paljastava hakkeri, tietoturvakonsultti ja -tutkija. Työkennellyt WithSecuressa ja F-Securessa

KOULUTUS: Koulutukseltaan tietotekniikan tradenomi

HARRASTUKSET: Videopelit, podcastaaminen ja kuntoilu

Huoltovarmuus haastaa myös yrityskenttää

KORONAPANDEMIA JA UKRAINAN SOTA OVAT NOSTANEET KANSALLISEN HUOLTOVARMUUDEN TAAS ARVOONSA. KRIITISEN INFRAN JA ELINTÄRKEIDEN PALVELUIDEN TOIMIVUUS KRIISITILANTEISSA ON KUITENKIN PÄÄOSIN KOTIMAISEN YRITYSVERKOSTON VARASSA. SIKSI OMAN TOIMINNAN JATKUVUUDESTA MYÖS KRIISIEN KESKELLÄ KANNATTAA PITÄÄ HUOLTA, MUISTUTTAA HUOLTOVARMUUSKESKUKSEN (HVK) INFRASTRUKTUURIOSASTON JOHTAJA JARNA HARTIKAINEN.

TEKSTIT TIMO SORMUNEN, KUVAT MEERI UTTI

Ei vara venettä kaada, muistuttaa vanha kansanviisaus.

Kyseinen lausahdus on ollut taas ajankohtainen, kun koronapandemia ja Ukrainan sota ovat koetelleet myös suomalaisten kriisinsietokykyä. Samalla on toisaalta oivallettu vuosikymmenten saatossa rakennetun huoltovarmuusjärjestelmämme toimivuus ja merkitys.

Kun ympärillä myrskyää riittävästi, pitävät julkishallinto ja suomalaisyritykset yhdessä huolen siitä, että vesi-, energia- ja elintarvikehuolto, terveydenhuoltojärjestelmä sekä tietoliikenneyhteydet toimivat myös kriisiaikoina.

”Yhteisenä tavoitteena on turvata kansalaisille nämä elintärkeät peruspalvelut asuinpaikasta riippumatta. Valtio ei siihen luonnollisesti yksin

pysty, vaan varautumista tarvitaan myös palveluitatarjoavilta yrityksiltä”, Huoltovarmuuskeskuk- sen infrastruktuuriosaston johtaja **Jarna Hartikainen tiivistää.**

Digitalisaatiossa ja verkottumisessa on omat riskinsä

Takavuosina yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittiset toimialat olivat pitkälti valtionyhtiöiden hallussa. Suomi oli myös nykyistä omavaraisempi ja huoltovarmuuden ylläpidossa keskityttiin pitkälti mm. viljan, polttoaineiden ja lääkkeiden varmuusvarastointiin.

Varastoilla on edelleen oma sijansa, mutta tänä päivänä huoltovarmuudesta huolehtivat entistä enemmän eri toimialoille rakentuneet yritys- verkostot ja kumppanuusketjut, jotka voivat olla

hyvinkin pitkiä ja monipolvisia. Se lisää aina myös riskejä, Hartikainen muistuttaa.

”Kriittisten toimialojen isot yritykset vastaavat toki omasta ja sopivat kumppaniensa kanssa toimitusvarmuudesta, mutta pitkissä tuotanto- ja palveluketjuissa tätä huoltovarmuuskriittisyyttä on entistä vaikeampaa tunnistaa tai arvioida. Alihankkijana toimiva mikroyritys voi olla päämiehensä ja samalla myös huoltovarmuuden kannalta äärimmäisen kriittinen ja tärkeä osaaja – tietämättä sitä täysin edes itse” Hartikainen toteaa.

Riskejä lisää myös digitalisaatio. Se on tehostanut toimintoja, lisännyt läpinäkyvyyttä, sujuvoittanut toimitusketjuja, vähentänyt varastoinnin tarvetta ja helpottanut kommunikointia, mutta lisännyt samalla yritysverkostojen keskinäistä riippuvuutta.

Pieni virhe tai häiriö esimerkiksi pankkien maksuliikenteessä tai toimitusjärjestelmässä voi tuottaa hyvinkin laajaa harmia.

”Lähes kaikkia arkisia palveluja ohjaa tänä päivänä jokin tietojärjestelmä. Niitä ei häiriötilanteessa voi kuitenkaan nykypäivänä nopeasti korvata kynällä, paperilla tai puhelimella”, Hartikainen muistuttaa.

Paikalliset yritykset ovat tärkeä tukijalka

Huoltovarmuuskeskuksen yhteistyö- ja sopimusverkostoon kuuluu noin tuhat yritystä, jotka ovat mukana myös alueellisissa valmiustoimikunnissa.

Hartikainen tähdentääkin, että huoltovarmuus on pohjimmiltaan hyvin paikallista toimintaa, jossa

kunnille ja kaupungeille palveluja tuottavat yritykset ovat keskeisiä kumppaneita.

Digitaalisatioon, verkostotalouteen, kyberuhkiin ja kansainvälisiin kriiseihin liittyvät uhkakuvat ovat kuitenkin saaneet HVK:n pohtimaan entistä enemmän myös pk-yrityskentän kriisivalmiutta ja kriisinsietokykyä.

”Yhteiskunnan kriisinkestävyys on lopulta meistä kaikista kiinni ja tässä kohtaa pienetkin yritykset voivat olla tärkeitä osajia. Se kuitenkin edellyttää, että ne ovat itsekin varautuneet ja raketaneet toimintamallit riskien varalle. Viimeisen parin vuoden aikana on nähty, että kaukaisilta tuntuvat kriisit voivat rantautua nopeasti myös tänne meille”, Hartikainen huomauttaa.

Hän muistuttaakin, että hankintoja kilpailuttaessa vahvoilla ovat ne yritykset, jotka kykenevät osoittamaan riittävän kattavaa riskienhallintaa ja varautumista. Se kuitenkin edellyttää, että hankintoja tekevät kriittiset yritykset varautuvat sopimuksissaan myös toimitusketjun riskeihin.

”Hankintojen hajauttaminen ja vaihtoehtoiset toimitusketjut ovat yksi varautumisen kivijalka. Tämä lisääntyvä varautumistarve voikin lisätä kysyntää totutusta poikkeaville hyödykkeille, raaka-aineille ja palveluille. Samalla se saattaa avata uusia kasvu- ja liiketoimintamahdollisuuksia vaihtoehtoisia ratkaisuja tarjoaville yrityksille ja varautumisen osajille”, Hartikainen vinkkaa.

”DIGITALISAATIOON, VERKOSTOTALOUTEEN, KYBERUHKIIN JA KANSAINVÄLISIIN KRIISEIHIN LIITTYVÄT UHKAKUVAT OVAT KUITENKIN SAANEET HVK:N POHTIMAAN ENTISTÄ ENEMMÄN MYÖS PK-YRITYSKENTÄN KRIISIVALMIUTTA JA KRIISINSIETOKYKYÄ.”

LUJAT herättelee yrityksiä kriisivalmiuteen

Kansallisen huoltovarmuuden kannalta kriittisillä toimialoilla laki velvoittaa yrityksiä ja julkisyhteisöjä huolehtimaan, että niiden toiminta jatkuu myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Isommille yrityksille ja etenkin HVK:n kumppaneille nämä riskiskenaariot ja jatkuvuuden hallinta ovat olennainen osa strategiatyötä. Nyt näitä varautumismalleja viedään Keskuskauppakamarin, alueellisen kauppakamareiden ja Huoltovarmuuskeskuksen yhteisellä LUJAT-hankkeella entistä laajemmin myös muuhun yrityskenttään ja julkisorganisaatioihin.

Tavoitteena on oppia tunnistamaan omaan toimintaan liittyviä uhkia ja riskejä, arvioida niiden vaikutuksia oman organisaatioon, luoda sopivia menettelytapoja häiriötilanteiden varalle ja turvata kriittisten yhteistyökumppanien toimintakykyä.

Keskuskauppakamarissa LUJAT-hanketta (Luotettava jatkuvuus) vetävän hankejohtaja **Panu Vesterisen** mukaan kokonaisvaltaiselle riskien kartoitukselle on nyt selkeää tilausta.

”Koronapandemia ja Ukrainan sota ovat osoittaneet, että kaikki on mahdollista. Digitalisaation ja verkostoitumisen myötä riskit ovat entistä monitahoisempia ja ne on myös opittava tunnistamaan ajoissa”, Vesterinen toteaa.

Jatkuvuuden hallinnasta arkinen asia

Varsinkaan pienemmissä yrityksissä ei välttämättä ole edes mietitty, millaisia ulkopuolisia uhkia omaan liiketoimintaan voi lopulta liittyä. Monilta voi puuttua toimintasuunnitelma esimerkiksi hieman pidemmän sähkö- tai vesikatkon, avainhenkilöiden sairastumisen tai häiräohjelman varalle.

”Riskikartoitusten ja varasuunnitelmien sijaan on keskitytty päivittäiseen työhön ja pitämään

kiinni asiakkaista. Toisaalta kohennettavaa on myös päämiesten puolella. Toimintoja on saatettu ulkoistaa pienemmille alihankkijoille ja yhtiön ulkopuolella työskenteleville yhteistyökumppaneille. Samalla ne jäävät yhteisten koulutusten ja kehityssessioiden ulkopuolelle”, Vesterinen toteaa.

Viime syksynä alkanut ja syksyllä 2023 päättyvä huoltovarmuuden kehittämishanke onkin saanut osakseen hyvää vastakaikua. Toisaalta myös maaperä on ollut selvästi otollisempi kuin aikaa 3-4 vuotta sitten.

”Yritysten kriisitietoisuus on nyt aivan toisella tasolla kuin takavuosina. Itse toivon, että oman toiminnan turvaamisesta ja jatkuvuuden hallinnasta tulisi myös pk-yrityksissä arkinen ja normaaliin liiketoimintaan liittyvä asia. Toivottavasti sen vauhdittamiseen ei tarvita enää kolmatta kriisiä”, Vesterinen toteaa.

Tutkimus: Verkostojen siivillä kansainvälisille markkinoille

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON KAUPPAKORKEAKOULUSSA TEHDYN TUTKIELMAN MUKAAN VERKOSTOT OVAT OLENNAINEN OSA YRITYKSEN KANSAINVÄLISTYMISEN ONNISTUMISTA. VERKOSTOJEN RAKENTAMINEN PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ TODETTIIN VÄLTÄMÄTTÖMÄKSI, JA VERKOSTOJA HYÖDYNNETTIIN MONIIN ERI TARKOITUKSIIN KANSAINVÄLISTYMISSÄ. TUTKIELMA OSOITTI, ETTÄ KANSAINVÄLISTYMISEN SUUNNITTELUSSA PERUSTAJIEN JA JOHTAJIEN KANNATTAA KIINNITTÄÄ HUOMIOTA VERKOSTOJENSA RAKENTEeseen JA LAAJUUTEEN.

Yliopiston kansainvälisen kaupan maisteriopiskelija **Anton Vaulasvirta** teki Pro gradu -tutkielman aiheenaan keskusomalaisten yritysten kansainvälistyminen. Aineisto koottiin kevään 2022 aikana keräämällä erilaisten yritysten kansainvälistymistarinoita.

“Kiinnostus tutkielmaan heräsi ajatuksesta analysoida erilaisia tarinoita yritysten kansainvälistymiseen liittyen. Tarinat ovat pitkään olleet osa ihmiskunnan historiaa: metaforat ja tarinat ovat olleet työkaluja siirtää tietoa sukupolvelta seuraavalle. Syy siihen on niiden valtava voima; tarinat kiehtovat, ne innostavat ja niistä voidaan oppia paljon”, Vaulasvirta kuvailee.

Tarinoiden kautta päästiin kiinni aitoihin kokemuksiin ja hiljaiseen tietoon. Tavoitteena oli selvittää keskusomalaisten yritysten kansainvälistymiseen liittyviä taustoja ja kuulla, millaista kansainvälistyminen oli Keski-Suomesta. Pääviesti tarinoissa oli selvä.

“Verkostot olivat elintärkeitä yrityksen kansainvälistymiselle ja siinä onnistumiselle. Jokainen kansainvälistymistarina oli erilainen, mutta niitä yhdisti se, että yrittäjät olivat saaneet merkittävää hyötyä ja vetoapua verkostojensa kautta. Verkostot olivat tukeneet siirtymää kansainvälisille markkinoille eri tavoin, ja toisinaan ilman niitä kansainvälistyminen ei olisi ollut mahdollista”, Vaulasvirta kertoo.

Osalle yrityksistä verkostot toi-

mivat kansainvälistymisen ajureina, ja mahdollistivat nopean laajentumisen kansainvälisille markkinoille. Verkostot olivat myös avainasemassa, kun pyrittiin laajentumaan ainutlaatuisilla tuotteilla ulkomaille. Oppimista kumppaneiden tiedoista ja kokemuksista arvostettiin korkealle verkostojen hyötynä, ja lisäksi yritysverkostot olivat vaikuttaneet ulkomaan markkinan valintaan sekä siihen, kuinka sinne edetään.

Keskeistä tutkielmassa oli myös

VERKOSTOT OVAT
OLENNAINEN
OSA YRITYKSEN
KANSAINVÄLISTYMISEN
ONNISTUMISTA.

se, millainen rooli verkoston erilaisilla toimijoilla oli kansainvälistymisen taipaleella. Pääosin erilaisten instituutioiden rooli nähtiin yritysten kansainvälistymisen kannalta

hyödyllisenä: rahoituksen lisäksi ne tarjosivat muun muassa arvokasta tietoa ja konsultointia. Tämä ei kuitenkaan ollut aivan niin yksiselitteistä.

Yksittäisen toimijan rooli vaihteli sen mukaan, koettiin sen olleen hyödyllinen kansainvälistymisen aikana. Etenkin viime vuosina yritysten kansainvälistymistä on tuettu erilaisissa muodoissa: rahoituspalvelut, kansainvälistymistapahtumat, konsultaatiot ja koulutusohjelmat ovat hyödyllisiä työkaluja monille yrityksille. Suurin osa tutkielman yrittäjistä oli tietoisia kansainvälistymistä tukevista rahoitusvälineistä, mutta muut palvelut eivät olleet läheskään yhtä tunnettuja tai käytettyjä. Toimijoita, kuten instituutioita, rohkaistaan viestimään yrityksille paremmin, mitä ne voivat tehdä kansainvälistymisen tukemiseksi.

Vaulasvirran tutkielma “The Internationalization of Central Finnish Firms: Framing the Process and Actors” tarkastettiin Jyväskylän yliopistossa 28.7.2022. Pian valmistuva maisteriopiskelija on seuraavaksi suuntaamassa Chileen työskentelemään viinin viennin parissa. Pro gradun voi lukea netistä pdf:nä.

Gradun toimeksiantaja oli Keski-Suomen kauppakamarin kv-verkostot toimiviksi -hanke, jota rahoittaa Keski-Suomen liitto. Rahoitus on TEM:n AKKE-rahoitus (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen määräraha).

Metsä Groupin ja Valmetin 3D-kuitutuotteen koetehdas vihittiin Äänekoskella

METSÄ GROUPIN INNOVAATIOYHTIÖ METSÄ SPRINGIN JA VALMETIN 3D-KUITUTUOTTEEN KOETEHDAS VIHITTIIN KÄYTTÖÖN ÄÄNEKOSKELLA 22.8.2022. KOETEHTAALLA VALMISTETAAN UUTTA MUOTO®-TUOTETTA, JOKA ON MERKITTÄVÄ UUSI AVAUS PAKKAUSMARKKINOILLA. UUSIUTUVASTA JA VASTUULLISESTI KASVATETUSTA PUURAAKA-AINEESTA TEHTY MUOTO ON ERINOMAINEN VAIHTOEHTO MUOVILLE MONISSA LOPPUKÄYTISSÄ, ESIMERKIKSI ERIKOKOISISSA JA -MUOTOISISSA RUOKAPAKKAUKSISSA.

Koetehtaan vihkivät tiede- ja kulttuuriministeri **Petri Honkonen**, Metsä Groupin pääjohtaja **Ilkka Härmälä** ja Valmetin toimitusjohtaja **Pasi Laine**.

"On tärkeää, että suomalaisesta sellusta kehitetään uudenlaisia, korkeamman jalostusasteen lisäarvotuotteita, joista Muoto on hieno esimerkki. Se on fossiilittomista raaka-aineista valmistettu pakkausmateriaali ihmisten jokapäiväiseen arkeen. Jatkamme kehitystyötä kohti laajempaa liiketoimintaa", sanoo Ilkka Härmälä.

UUSIUTUVASTA JA
VASTUULLISESTI
KASVATETUSTA
PUURAAKA-AINEESTA
TEHTY MUOTO® ON
MERKITTÄVÄ UUSI
AVAUS PAKKAUS-
MARKKINOILLA.

Muoto-tuotteen noin 20 miljoonan euron koetehtaan rakentaminen alkoi Metsä Groupin Äänekosken tehdasalueella loppuvuonna 2020 ja se käynnistettiin toukokuussa 2022.

Muoto-tuotteen ominaisuuksia ja valmistusmenetelmää kehitetään koetehtaassa ja tuotteen potentiaalia testataan markkinoilla. Jos markkinoiden kiinnostus ja tuotteen toimivuus pystytään laajassa mittakaavassa osoittamaan, Metsä Group harkitsee suuremman tuotantolaitoksen rakentamista.

"Valmet haluaa kehittää jatkuvasti uusia innovaatioita vihreän siirtymän nopeuttamiseksi. 3D-kuitutuotteessa olemme yhdessä Metsä Groupin kanssa yhdistäneet osaamisemme saumattomasti, ja on ilo jatkaa tätä merkittävää kehitystyötä yhdessä eteenpäin nyt vihittävässä koelaitoksessa", toteaa Pasi Laine.

ASIANAJOTOIMISTO

Pro/Juridica/

Kun kaipaat lisää ymmärrystä juridiikkaan,

tiedät aina kenen puoleen
yrityksesi voi kääntyä.

Oulu · Jyväskylä

projuridica.fi

KAUPPAKAMARI

21

Toimitiloja kasvun tueksi

Varastot | Liiketilat | Tuotantotilat | Toimistot

Vuokrattavia ja myytäviä toimitiloja asiantuntevalla ja asiakaslähtöisellä otteella. Etsitään yhdessä teille sopiva toimitilaratkaisu.

Paikallinen toimitilavälittäjä apunasi:

Aluepäällikkö **Henri Kumpulainen**, LKV
p. 050 546 7789 tai henri.kumpulainen@logistila.fi
Ahlmaninkatu 2E, 40100 Jyväskylä

LogisTila Oy LKV | Järkeviä toimitilaratkaisuja, viihtyisiä työympäristöjä

LogisTila
www.logistila.fi

Valtti Kumppanit on nyt osa Advaniaa!
Yhdessä olemme uusi merkittävä IT-
ja digipalveluiden toimittaja ja luotto-
kumppani Suomessa.

- ★ Tekstiilipainatukset ★
- ★ Brodeeraukset ★
- ★ Mainosteippaukset ★

www.mainosjane.fi

Iskutie 2, 40320 Jyväskylä

Turvallisuus ei ole vain uhkia ja riskejä

JARNO LIMNÄCK, ST
KYBERTURVALLISUUSPALVELUIDEN
JOHTAJA, INNOFACTOR OY
PROFESSORI, AALTO-YLIOPISTO

Turvallisuusasiat ja turvallisuuspolitiikka kiinnostavat tässä hetkessä yritysjohtoa poikkeuksellisen paljon. Vastaavaa kiinnostusta en ole nähnyt, vaikka turvallisuusasioiden parissa olen työskennellyt 25 vuotta. Turvallisyyden ympäristömme on muuttunut merkittävästi ja lyhyessä ajassa.

Mutta puhe ja arviot turvallisuudesta eivät saa olla ainoastaan turvattu-muutta ilmentäviä, eli puhetta uhkista ja riskeistä. Turvallisuus on ensisijaisesti nähtävä tämän päivän yritystoiminnassa positiivisena ja mahdollistava asiana – luottamuksen perustana. Turvallisuus ja luottamus kulkevatkin käsi kädessä. Uhkien oikeanlainen tiedostaminen ja niihin varautuminen lisäävät luottamusta, ja asiakkaan luottamuksesta huolehtiminen on hyvin keskeinen arvo yrityksen liiketoiminnan menestymiselle. Turvallisuus työpaikalla on puolestaan yksi edellytys osaajien pysyvyydelle.

Muuttunut turvallisuustilanne avaa myös uudenlaisia mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille, erityisesti pian toteutuvan Nato-jäsenyyden myötä. Nato on kehittämässä uudenlaisia sotilaallisia kyvykkyksiään ja uuden strategisen konseptinsa myötä panostamassa aiempaa enemmän yhteistyöhön jäsenmaidensa yritysten kanssa. Tarpeet ovat hyvin moninaiset ja tässä suomalaisten yritysten ja poliittisten päättäjien kannattaa olla aktiivisia. Esimerkiksi suomalaiset kyberratkaisut ja -palvelut sekä laajemmin innovatiiviset teknologiaratkaisut

saavat Nato-jäsenyyden myötä selkeästi aiempaa laajemman markkinamahdollisuuden.

On hyvä muistaa, että Suomea on pidetty vakaana ja turvallisena valtiona, jossa on nimenomaan turvallista tehdä liiketoimintaa. Nato-jäsenyyden myötä turvallisuutemme uskottavuus vahvistuu entisestään, millä on myönteinen vaikutus esimerkiksi sijoittamistoiminnalle. Nato-jäsenyyden vahvistaa kansainvälistä asemaamme ja pienentää maariskiä.

Turvallisuus ei ole itsestäänselvyys – sen eteen on tehtävä jatkuvasti töitä. Meillä on erinomainen mahdollisuus profiloitua turvallisuudella ja vakauksella sekä kyvyllämme vastata nouseviin uhkiin. Suomen profiloituminen kiinnostavana ja turvallisena sijoittautumispaikkana sekä investointien kohteena on yrityksille ja Suomelle merkittävä kysymys.

Globaalissa teknologiakamppailussa Suomi ja yrityksemme ovat jatkossa yhä vahvemmin mukana, halusimme sitä itse tai emme. Tässä kamppailussa menestyminen on Suomen kilpailukykyyn tulevaisuudelle elintärkeä asia. Tarvitsemme lisääntyvissä määrin osaajia ja teknologisia innovaatioita, mutta juuri teknologian turvallisuuden huomioimisessa ja luottamuksen rakentamisessa on mittava mahdollisuus Suomelle. Meihin voi luottaa.

**Patentti-
toimisto**

KESPAT

Olemme saavuttaneet jotain isoa – meillä asiamieskoulutus onnistuu!

Yhdeksän hengen toimistossa meitä on nyt neljä eurooppapatenttiasiamiestä, mikä on ollut valtava ponnistus tällä alalla. Viimeksi DI Jarkko Karjalainen sai päätökseen vaadittavan tutkinnon (EQE/EPC). On myös mainittava FT Janne Laulaisen (soveltava fysiikka) suorittama Suomen patenttiasiamiestutkinto.

Yhdistettynä 40 vuoden kokemukseen meillä laaja-alaista ja syvällistä osaamista EPC:n lisäksi patenttihakemusten kansallisesta käsittelystä mm. USA:ssa, Kiinassa, Japanissa, Brasiliassa ja Koreassa.

Lisäksi meillä on palvelua tavaramerkki- ja mallioikeusalueella.

Eurooppapatenttiasiamiehet:

Anssi Kurkinen

Tuomo Kuivala

Jarkko Karjalainen

Kimmo Helke

Vasarakatu 1
40320 Jyväskylä

Microkatu 1
70210 Kuopio

p. 010 229 2850

mail@kespat.fi

www.kespat.fi

WE CREATE A FUTURE BEYOND FOSSILS

Toimintamme tarkoitus on luoda fossiilista raaka-aineista riippumatonta tulevaisuutta. Tehokkain tapa hillitä ilmastonmuutosta on vähentää fossiilisten raaka-aineiden käyttöä. Vastuullinen metsänhoito ja puupohjaiset materiaalit tarjoavat valmistajille ja kuluttajille uusia vähähiilisiä vaihtoehtoja sekä mahdollisuuden pysyvään muutokseen.

upm.com/beyondfossils

UPM BIOFORE
BEYOND FOSSILS

Serimedia Kauppalehden Menestyjät -listalle

INVESTOINNIT KONEISIIN, LAITTEISIIN JA HENKILÖSTÖÖN OVAT KANTANEET HEDELMÄÄ, KUN VALMISTAVALLE TEOLLISUUDELLE PAINO- JA LASERMERKKAUSPALVELUITA TARJOAVA SERIMEDIA YLSI KAUPPALEHDEN MENESTYJÄT -LISTALLE. LISTALLE PÄÄSEE VUOSITTAIN VAIN KAHDEKSAN PROSENTTIA SUOMALAISISTA OSAKEYHTIÖISTÄ.

Kauppalehden Menestyjälukuutus edellyttää, että yritys on ”taloudellisen suorituskykynsä perusteella sekä koko maan että oman toimialansa parhaimmistoa. Luokitus mittaa yritysten taloudellista suorituskykyä: kasvua, kannattavuutta, tulosta, maksuvalmiutta, vakavaraisuutta sekä riskinsietokykyä”.

Kun yrittäjiltä kysyy, miten tähän on tultu, on vastaus selkeä.

”Olemme investoineet koneisiin ja laitteisiin sekä henkilöstöön. Olemme saaneet vietyä asiakaskokemusta eteenpäin, kun palkkasimme myyntijohtajan ja tuotantojohtajan. Panostukset henkilöstöön ja nykykäyttöön laitteisiin ovat maksaneet itsensä takaisin kasvuna ja parempana asiakaskokemuksena”, sanoo toimitusjohtaja **Simo Manninen**.

Serimedia on erityisesti valmistavalle teollisuudelle paino- ja lasermerkkauspalveluita tarjoava yritys, joka toteuttaa laadukkaat, kestävät ja tarkkuutta vaativat painatukset niin metalliin, puuhun, lasiin, muoviin, tarraan kuin paperiinkin tai halutessa suoraan asiakkaan tuotteeseen.

Yrityksessä on tehty sukupolvenvaihdos vuonna 2015, kun yrittäjäpariskunta **Maiju Manninen** ja miehensä Simo Manninen ottivat Majun vanhempien perustaman yrityksen haltuun.

”Sukupolvenvaihdoksen myötä aloimme rakentamaan yritystä oman visiomme mukaiseksi. Tärkeitä

arvoja meille ovat muun muassa yhteistyö, eteenpäin katsominen, halu palvella ja olla luotettava. Kauppalehden Menestyjät -listalle yltäminen kertoo meille siitä, että olemme tehneet jotain oikein”, Maiju Manninen kuvailee.

Ja nimenomaan asiakaskokemus on se, jolla yritys erottautuu. Kun asiakas on tehnyt tilauksen, hän voi luottaa siihen, että tilaus toimitetaan perille ajallaan, eikä perään tarvitse soitella. Serimedia tarjoaa asiakkaalle juuri heille parhaan ja kustannustehokkaimman ratkaisun.

”Asiakkaan ei tarvitse tietää, millainen tarramateriaali pysyy tai kestää asiakkaan koneessa tai laitteessa vaadituissa olosuhteissa, vaan me kerromme, mikä on soveltuvin ja kustannustehokkain materiaali juuri asiakkaan tarpeeseen”, Maiju Manninen tähdentää.

Serimedia pitää huolen myös siitä, että tuote lisäksi näyttää hyvältä.

”Meiltä saa myös graafisen suunnittelun eli insinöörin ei tarvitse suunnitella kyltin tai tarran ulkoasua”, Maiju Manninen lisää.

Toisin sanoen erilaiset kyltit ja tarrat saa saman katon alta suunnittelusta toteutukseen. Myös rahaa säästy, kun välivaiheet, kuten graafisen suunnittelun teettäminen toisaalla tai logistiikka, jäävät välistä.

Yrityksen toimipaikka on Muuramessa ja se työllistää yrittäjien lisäksi 7 henkilöä.

TANA

From Waste to Value [®]

www.tana.fi

VARAA PAIKKASI NYT!

Kauppakamarin Veropäivä

27.10. KLO 9–16, SCANDIC LAAJAVUORI,
JYVÄSKYLÄ

LYHYESTI

Veropäivä tarjoilee syksyn parhaan kat-
tauksen ajankohtaistietoutta verotuksesta
kirjanpitoon, tilinpäätökseen ja arvonnä-
veroön liittyen. Tule hakemaan rautaisan-
nos syksyyn ja verkostoidu samalla kolle-
gojen kanssa!

KOULUTTAJAT

Risto Walden, veroasiantuntija, kauppat.
lis., Bilanssi Oy
Emmiina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija,
KTM, Keskuskauppakamari

HINTA

Kauppakamarin jäsenet 380
€, muilta 480 € + alv 24 %.

JÄSEN-
HINTA
380€

VARAA PAIKKASI NYT!

Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssit

28.9.-2.11.2022, VIITASAARI & 3.11.-1.12.2022, JYVÄSKYLÄ

LYHYESTI

HHJ-kurssilla käsitellään hallituksen kokoonpano, rooli,
vastuut, riskienhallinta ja työskentelytavat (raportointi,
strategiatyö, palkitsemisjärjestelmät) erityisesti pk-yri-
tyksen näkökulmasta ja käytännönläheisesti yritysesi-
merkkien avulla. Kurssi soveltuu hallitustyöskentelyn
aktivoimiseen ja kehittämiseen.

KURSSIPÄIVÄT

Viitasaari 28.9., 5.10., 13.10. ja 2.11., ryhmätyö 26.10.
Jyväskylä 3.11., 10.11., 17.11. ja 1.12. ryhmätyö 24.11.
Mikäli et pysty osallistumaan kaikille kurssipäiville,
voit paikata päivän jollakin toisella kurssilla.

HINTA

Kauppakamarin jäsenet 1750 €, muilta 2500 €.
Hintoihin lisätään alv 24 %.

JÄSEN-
HINTA
1750€

Opiskele JYU avoimessa joustavasti, sinulle sopivassa rytmissä mm.

- Kauppätieteitä (esim. johtaminen, markkinointi)
- Psykologiaa
- Viestintä- ja kieliopintoja
- IT-opintoja
- Vastuullisuusopintoja (uutta 02/2022)

Opintojen hinta 15 e/opintopiste.
Muista myös maksuttomat mahdollisuudet!

ILMOITTAUDU >> [AVOIN.JYU.FI](https://avoim.jyu.fi)

Ainutlaatuinen painotalo. Ainutlaatuinen kumppani.

siirtopaino

Sirpa Nurminen 0400 476 434 | Maarit Siekkinen 040 772 4705 | www.siirtopaino.com

Johtaminen & esimiestyö

28.9.-2.11.2022, Viitasaari &

3.11.-1.12.2022, Jyväskylä

Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssi
HHJ-kurssilla käsitellään hallituksen kokoonpano, rooli, vastuut, riskienhallinta ja työskentelytavat käytännönläheisesti yritysesimerkkien avulla.

16.11. Keski-Suomen johtajaverkosto

Johtajaverkostossa tapaavat muita johtajia ja kuulet heidän kokemuksiaan ja ajatuksiaan johtamisen haasteista ja mahdollisuuksista.

Talous & verotus

21.9. Striimi: Suuri Palkkapäivä

Päivän aikana käydään läpi hiljattain voimaan tullutta, voimaan tulevaa ja ajankohtaista työlaainsäädäntöä sekä verotuksen tuoreita kuulumisia.

4.10., 29.11. Sujuvampaa Excelin käyttöä

Webinaarissa käydään läpi Excelin yleisimpiä kaavoja ja funktioita, luodaan työkirjan listasta taulukko ja suodatetaan ja lajitellaan tietoa.

11.10. Excel tehokäyttöön

Käytätkö sujuvasti Exceliä ja haluat saada siitä vielä enemmän irti? Tule nostamaan osaamisesi uudelle tasolle!

27.10. Kauppakamarin Veropäivä

Kauppakamarin Veropäivä tarjoilee syksyn parhaan kattauksen ajankohtaistietoutta verotuksesta.

1.11. Power BI - raportoinnin perusteet

Koulutuksessa käydään vaihe vaiheelta läpi, mistä Power BI koostuu, kuinka sen kanssa pääsee helposti alkuun ja kuinka voit ottaa sen maksuttomasti käyttöön.

15.11. Controllerin Excel-raportointi

Koulutus tarjoaa eväät raportoinnin tuottamiseen liiketoiminnan tueksi ja kehittämiseksi.

Kansainvälistyminen

27.9. Kauppaprosessit - avaimet onnistuneeseen ulkomaankauppaan

Webinaarissa tutustutaan tärkeimpiin kauppaprosesseihin kuten tullinimikkeen määrittämiseen, toimituslausekkeen valintaan ja asiakirjadokumentointiin.

Maksuttomat tilaisuudet

22.9. Infoaamu: Osaajat viihtyvät oppivassa työpaikassa

Infoaamussa kuulet mm., miksi oppimisen johtaminen on juuri nyt tärkeää, erityisesti osaajapulan keskellä.

27.9. Elinkeinoelämän foorumi: Vauhtia talouteen, vauhtia investointeihin

Tervetuloa kuulemaan ajankohtaisesta taloustilanteesta ja investointien vauhdittamisesta EK:n asiantuntijoiden johdolla.

29.9. Infoaamu: Mitä yrityksen on hyvä tietää kuljetusriskeistä

Ostatko tai myytkö tavaraa? Tule kuuntelemaan, mitä sinun tulee tietää yrityksesi kuljetuksen aikaisista riskeistä.

30.9. Kahvikiihdytys: Startup-yritysten ja rahoittajien yhteinen tanssi

Syyskuun Kahvikiihdytyksessä perehdytään rahoitukseen startup-yritysten eri elinkaarivaiheissa.

5.10., 2.11., 7.12. Kauppakamarin Aamukahvit

Tervetuloa Kauppakamarin Aamukahveille tutustumaan ja vaihtamaan kuulumisia.

11.10. IPO-klinikka: Matkalla pörssiin? Listautuminen yrityksen kasvun tukena

Suosittu IPO-klinikka tarjoaa kattavan, käytännönläheisen kokonaiskuvan siitä, mitä listautumista yhtiöltä edellytetään.

17.11. Infoaamu: Vaihtoehtoiset riidanratkaisukeinot

Tule kauppakamarin jäsenille toteutettavaan maksuttomaan Infoaamuun kuulemaan ja keskustelemaan kustannustehokkaista riidanratkaisukeinoista.

Vastuullisuus

23.9. YmpyräKS-etäaamukahvit: Ympäristöjärjestelmät ja toimistoyritysten ympäristövastuullisuus

Tervetuloa kuulemaan ympäristöjärjestelmistä ja toimistoyritysten ympäristövastuullisuudesta.

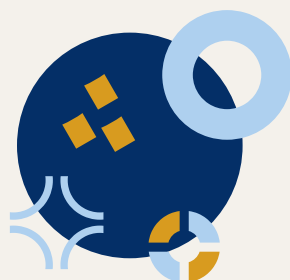
28.9. Yrityksen vesivastuullisuus

Miksi vesivastuullisuus pitää huomioida yritystoiminnassa ja millaisia toimenpiteitä asian eteen voi tehdä?

TERVETULOA

uudet jäsenet!

Agmen Oy
 Aikamedia Oy
 AlpaFinland Oy
 Develox Oy
 Finnchat Oy
 H & P Peltonen Oy
 Hinaus- ja kuljetuspalvelu Rantanen Oy
 Joutsan Vesihuolto Oy
 Jyväskylän Karting Center Oy
 Kamua Oy
 Karhitek Oy
 Keski-Suomen Ekonomit ry
 KL-Teho OY
 Koneurakointi J-M Kinnunen Oy
 Kuljetus A. Lehti Oy
 Maansiirtoliike Koivunen Oy
 Metener Oy
 Miami Performance Agency Oy
 MKO Ympäristöpalvelut Oy
 Oro Urakointi Oy
 Oy Lindab Ab
 Patera Oy
 Pohjanmaan Rivirakenne Oy
 ProKylmä Oy
 Rakennusliike Masi Oy
 Ratkaisutoimisto Vinha Ky
 Riihivuori Resort Oy
 SATAMAKAPTEENI OY
 Serviplan Oy
 Stabpipe Oy
 Suomalainen Uimakoulu Oy
 Suomen Erillisverkot Oy
 Talous ja Nuoret TAT ry
 Tilitoimisto Jukka Taskinen Oy
 Weeefiner Oy

ALKAA TAMMIKUUSSA 2023:

Liikkeelle työkyvyn puolesta!

LIIKKEELLE TYÖKYVYN PUOLESTA -PROJEKTIIN HAETAAN KESKISUOMALaisia PK-YRITYKSIÄ, JOTKA OVAT KIINNOSTUNEITA HENKILÖSTÖN TYÖKYVYN LISÄÄMISESTÄ LIIKUNNAN KEINON. YRITYS SAA TIETOA JA TUKEA, MITEN HYÖDYNTÄÄ LIIKUNTAA NYKYISTÄ VAIKUTTAVAMMIN OSANA HENKILÖSTÖN HYVINVOINNISTA JA TYÖKYVYSTÄ HUOLEHTIMISTA. YRITYS PÄÄSEE TESTAAMAAN JA OTTAMAAN KÄYTTÖÖN OMIIN TARPEISIIN SOPIVIA LIIKUNNALLISIA TOIMINTAMALLEJA JA TYÖKALUJA. PROJEKTIIN OSALLISTUMINEN ON MAKSUTONTA. PAIKAT TÄYTETÄÄN SYYSKUUSSA.

Haemme mukaan projektiin keskisuomalaisia yrityksiä ja työyhteisöjä, jotka ovat kiinnostuneita henkilöstön työkyvyn lisäämisestä liikunnan keinoin.

Tutkimusten mukaan työikäisistä vain 20 prosenttia liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Ne työntekijät, joiden työnantaja tukee liikuntaa arvioivat oman työkykynsä paremmaksi kuin ne, joiden työnantaja ei tue liikuntaa.

Miksi lähteä mukaan?

- Liikunta on alihyödynnetty keino.
- Liikunta parantaa työkykyä monipuolisesti.
- Henkilöstön hyvinvointiin ja työkykyyn panostaminen on pk-yritykselle maine- ja vetovoimatekijä ja kertoo yrityksen vastuullisuudesta. Samalla se on kustannustehokas investointi.
- Liikunnan lisääminen kiinnostaa henkilöstöä.

Mukaan lähtevät yritykset saavat monipuolista tietoa ja tukea liikunnan hyödyntämisestä nykyistä vaikuttavammin osana henkilöstön hyvinvoinnista ja työkyvystä huolehtimista. Yritykset pääsevät myös testaamaan ja ottamaan käyttöön omiin tarpeisiinsa sopivia liikunnallisia toimintamalleja ja työkaluja.

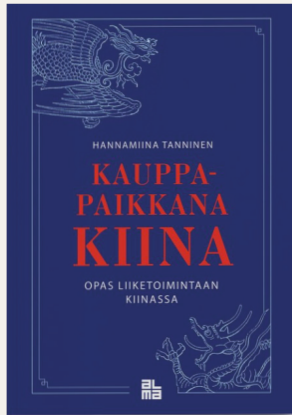
Osallistuminen projektiin on maksutonta. Projekti käynnistyy alkuvuodesta 2023. Paikat täytetään elo-syyskuussa, varaa paikkasi ilmoittautumalla mukaan!

Kysy lisää tai ilmoittaudu mukaan ottamalla suoraan yhteyttä:
 Reetta Laakkonen, reetta.laakkonen@jamk.fi 044 459 6168
 Miia Malvela, miia.malvela@jamk.fi 050 443 2376
 Katja Järvelä, katja.jarvela@jamk.fi 050 473 8593

Sovitaan tapaaminen, joka sopii teidän aikatauluihinne.

Tutustu lisää: www.liikkuvatyoelama.fi

KIRJAVINKKI

Kauppapaikkana Kiina – opas liiketoimintaan Kiinassa

Vuonna 2014 alkaneen ulkomaankirjeenvaihtajan toimen kautta Kauppapaikkana Kiina -kirjan kirjoittaja **Hannamiina Tanninen** on päässyt seuraamaan aitiopaikalta Kiinan markkinan kehittymistä. Myös suomalaisten yritysten menestystarinat ja haasteet ovat tulleet tutuksi talouteen keskittyvän toimittajan arjessa.

Näiden kokemusten perusteella syntyi **Kauppapaikkana Kiina** -kirja. Kiina on perinteisesti ollut länsimaiden yhteistyökumppani massatuotannossa. Vanha Kiina-ilmiö on kuitenkin muuttanut muotoaan. Kiinan kehittyessä vauhdilla yhteistyömuodot monipuolistuvat ja liiketoimintatavat uudistuvat. Maailmanpolitiikan vaikuttaessa yhä enemmän yritysten liiketoimintaympäristöön myös Kiinan markkina politisoituu.

Kauppapaikkana Kiina avaa poikkeuksellisen monipuolisesti suomalaisten toimijoiden näkökulmasta modernin kiinalaisen liiketoimintaympäristön muutokset, kertoo perusasiat markkinaan vaikuttavien poliittisten päätösten taustalla ja rohkaisee liiketoimintaan Kiinassa markkinan haasteista huolimatta.

Kirja antaa lukijalle kattavat eväät parempien liiketoiminnallisten päätösten tekemiseen Kiinan markkinalla. Se toimii myös hyvänä yleiskatsauksena kaikille Kiinan markkinasta kiinnostuneille.

Lyhyesti lukuina

Suomeen tuli

331

ulkomaista yritystä
vuonna 2021.

75 %

uusista ulkomaisista yrityksistä tuli Suomeen
yritystoston kautta.

Suomessa jo toimivat ulkomaisomisteiset
yritykset tekivät yhteensä noin

165

jatkoinvestointia Suomeen vuonna 2021.

Lähde: Invest in Finland

TULOSSA SYKSYLLÄ 2022:

Keski-Suomen kauppakamarin podcast!

Keski-Suomen elinkeinoelämän ensimmäisessä podcast-sarjassa keskustellaan yrityskenttää koskevista ajankohtaisista aiheista sekä kuullaan Keski-Suomesta ponnistaneet innostavat tarinat yritysten ja henkilöiden takana. Tervetuloa podcastin pariin!

Etätyö ulkomaille

ASiantuntijatyötä tehdään nykyään joustavasti sekä kotoa että toimistolta käsin. Erityisesti syksyn hiljalleen pimentyessä saattaa ajatus työpiSTEEN SIIRTÄMISESTÄ ULKOMAILLE ALKAA HOUTELLA – MUTTA MITÄ TYÖNANTAJAN TÄYTY TÄLLÖIN TIETÄÄ? ULKOMAILLA TEHDYLLÄ ETÄTYÖLLÄ VOI OLLA VAIKUTUKSIA ESIMERKIKSI ETÄTYÖVALTION VEROTUSOIKEUTEEN, SOSIAALITURVA- JA TYÖLUPA-ASIOIHIN, TYÖOIKEUDELLISIIN VAATIMUKSIIN SEKÄ VAKUUTUKSIIN.

Mihin maahan verot tulisi maksaa?

Työntekijän verovelvollisuusasema etätyöskentelyvaltiossa määräytyy kyseisen valtion lainsäädännön perusteella. Lähtökohtaisesti Suomen kansalainen jää myös Suomen verotuksen piiriin, ellei muutto ulkomaille ole pysyvä. Suomen tai etätyöskentelyvaltion verotusoikeutta saattaa kuitenkin rajoittaa Suomen ja etätyöskentelyvaltion välinen mahdollinen verosopimus. Jos työntekijälle syntyy verovelvoitteita molempiin maihin, tulee mahdollinen kaksinkertainen verotus poistaa. Lisäksi suomalaiselle työnantajalle voi syntyä etätyövaltioon rekisteröinti-, raportointi- ja ennakonpidätysvelvoitteita.

Etätyöskentely ulkomaille saat-
taa myös muodostaa riskin kiinteän
toimipaikan syntymisestä etätyös-
kentelyvaltioon. Riski on olemassa
erityisesti, jos työntekijän työtehtävät
liittyvät työnantajayhtiön ydinliiketoimintaan, eikä työtehtävien voida katsoa olevan avustavia tai valmistelevia. Kiinteän toimipaikan muodostuminen johtaa siihen, että kiinteälle toimipaikalle allokoidaan osuus yhtiön tuloista ja kuluista, joiden perusteella yrityksen tulee maksaa verot valtioon, jossa kiinteä toimipaikka sijaitsee. Kiinteä toimipaikka aiheuttaa myös ilmoitus- ja maksuvelvoitteita etätyövaltioon.

Mitä tulee ottaa huomioon sosiaaliturvan ja työluvan osalta?

EU:n alueella etätyötä tekevä työntekijä kuuluu lähtökohtaisesti sen maan sosiaaliturvaan, jossa työ tosiasiallisesti tehdään. Tiettyjen edellytysten täyttyessä työntekijä voi kuitenkin kuulua ulkomaille työskentelyn ajan Suomen sosiaaliturvaan. Tällöin työnantajan tulee järjestää Eläketurvakes-
kuksesta todistus Suomen sosiaali-

LAKI- JA VERONEUVONTA
AUTTAA JÄSENIÄ MAK-
SUTTA. LÄHETÄ KYSY-
MYKSESI: NEUVONTA@
KSKAUPPAKAMARI.FI

turvaan kuulumisesta. Todistuksella vältetään mahdolliset epäselvyydet siitä, minkä valtion sosiaaliturvaan työntekijä kuuluu. Raportointivelvoitteita voi kuitenkin syntyä, vaikka varsinainen sosiaaliturva jäisikin Suomeen.

EU-alueen ulkopuolelle lähdettäessä etätyötä varten on useimmiten tarpeen hankkia erillinen lupa, kuten viisumi tai työ- tai oleskelulupa. Luvan saaminen saattaa edellyttää esimerkiksi paikallista työsopimusta; eri maiden käytännöt vaihtelevat, joten asiaan on syytä perehtyä ennakoon.

Työskentely ilman asianmukaista lupaa voi johtaa huomattaviin sanktioihin ja jopa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin.

Pelissäännöt luovat selkeyttä

Etätyöskentelyä varten kannattaa laatia kattavat ohjeet ja toimintamallit, joihin voi tarvittaessa tukeutua. Toimintamalleissa on hyvä sopia ulkomaille tehtävän etätyön säännöistä, joissa huomioidaan laajasti työntekijän ja työnantajan velvoitteet ulkomaan etätyön aikana ja kustannusten jako sekä esimerkiksi se, miten toimitaan, jos ulkomaan etätyön aikana työntekijä estyy hoitamasta työtehtäväänsä. Kaikkein tärkeintä on asioihin perehtyminen etukäteen, sillä jälkikäteen selvittäminen voi olla hyvinkin hankalaa ja kallista.

Huolellisesti suunniteltuna etätyöskentely ulkomaille voi luoda työnantajalle sekä työntekijälle mahdollisuuksia. Hyvällä suunnittelulla on mahdollista toteuttaa etätyöjakso siten, että siitä syntyvät velvoitteet jäävät mahdollisimman kevyiksi.

Saara Postila
Tax Advisor

Essi Pullinen
Tax Advisor

Kirjoittajat työskentelevät veroasian-
tuntijoina KPMG:n vero- ja lakipalve-
luissa.

Biotalousyrityskiihdyttämössä ideoiden happotestausta ja kysyntälähtöistä uutta liiketoimintaa

BIOTALOUDEN YRITYSKIIHDYTTÄMÖSSÄ BIOPAAVOSSA ON RIITTÄNYT SUIHKETTA JA SUHINAA, KUN SE ON PÄÄSSYT TOTEUTTAMAAN LUKUISIA ERILAISIA INNOVAATIOTAPAHTUMIA YHTEISTYÖSSÄ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA. BIOPAAVO TOI KEVÄÄN AIKANA YHTEEN ERI TAPAHTUMIEN JA AJANKOHTAISTEN TEEMOJEN ÄÄRELLE YHTEENSÄ YLI 1200 TAPAHTUMAOSALLISTUJAA. HACKATHON-PROSESSEIHIN TAAS ON OSALLISTUNUT YLI 60 YRITYSTÄ JA HEITÄ SPARRAAMASSA ON OLLUT ASiantuntijoita yli 20 kumppaniorganisaatiosta. Tuloksena jo kolme uutta tuotetta tai palvelua on tuotu markkinoille, kuusi proof-of-concept projektia on käynnissä, ja konkreettista uutta liiketoimintaa tai tuotekehitysyhteistyötä on käynnistynyt yli 30 yrityksen välillä.

Innovaatiokilpailuja, hackathoneja ovat olleet toimeksiantamassa Valtra, Kemira, Alva-yhtiöt, Betset Yhtiöt, Neova ja Finn-Savotta Oy. Teemat ovat vaihdelleet digitalisaatiosta ja älybiotaloudesta teollisuuden sivuvirtojen hyödyntämiseen, älykkään mittaus- ja etäluentateknologian kehittämiseen, sekä käytöstä poistuvien energiaturpeen tuotantoalueiden vastuuliseen hyödyntämiseen.

Hackathon-toimeksiannossa yritys tuo pöytänsä jonkin omassa liiketoiminnassaan tunnistamansa haasteen, joka liittyy kestävyys, biotalouteen tai kiertotalouteen. Yhdessä toimeksiantajayrityksen kanssa BioPaavo muotoilee haasteesta kutsun innovaatiokilpailuun, johon haetaan potentiaalisia tiimejä ja yhteistyökumppaneita haastetta ratkaisemaan.

Hackathonit ovat avoimia kaikille kiinnostuneille: yrityksille, tutkijoille, oppilaitoksille. Tiimi voi koostua yhden organisaation osajista, mutta mukana on ollut myös useita organisaatorajat ylittäviä ja monialaisia tiimejä.

Yhdessä toimeksiantajayrityksen kanssa kiihdyttämö valitsee mukaan potentiaalisimmat. Prosessin aikana tiimit pääsevät happotestaamaan ideoita ja kehittämään sitä edelleen toimeksiantajayrityksen kanssa, sekä saavat ammattimaista sparrausta ideansa ja yhteistyö-

ehdotuksensa jalostamiseen. Kyseessä on kisaan osallistuville tiimeille erittäin tehokas keino saada suoraa palautetta potentiaaliselta asiakkaalta ja päästä oppimaan lisää asiakkaan tarpeesta. Toimeksiantajayritykselle taas Hackathon on erittäin tehokas keino löytää uusia, innovatiivisia ratkaisuja ja yhteistyökumppaneita, eli niin sanottua boksien ulkopuolista ajattelua.

Kokemukset jo toteutetuista Hackathoneista ovat osoittaneet, että vaikka yritysten sisältä löytyykin huipputaustaa, on tällaisella ennakkoluulottomalla ”riskiinpölytyksellä” pystytty löytämään selkeitä ratkaisumalleja ja yhteistyökumppaneita, joita yrityksen sisällä ei oltu osattu vielä ajatellakaan. Ja homman juju piilee siinä, että kehitettävälle ratkaisulle on jo todennettu asiakaskysyntä ja pilottiasiakas olemassa – kysyntälähtöistä innovointia parhaimmillaan!

BioPaavo by JAMK on bio- ja kiertotalouden yrityskiihdyttämö, jonka tavoitteena on vahvistaa, löytää ja synnyttää uutta liiketoimintaa, joka liittyy bio- ja kiertotalouden toimintaympäristöön. Hanketta toteuttaa Jyväskylän ammattikorkeakoulun Biotalousinstituutti, ja sitä rahoittaa Keski-Suomen liitto Euroopan aluekehitysrahaston tuella sekä Sitra ja Saarijärven kaupunki.

Teksti: Annimari Lehtomäki, Johtava asiantuntija, Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Keski-Suomen kauppakamari

ARI HILTUNEN
Toimitusjohtaja
p. 040 058 3210

PIRJO MELASALMI
Toimistopäällikkö
p. 050 555 3044

VIIVI SAKKARA
Viestintäpäällikkö
p. 050 439 6170

MERJA HONKANEN
Markkinointisuunnittelija
p. 050 439 3005

TUULA RAHIKAINEN
Palvelukoordinaattori
p. 050 473 1775

PIA NAUKKARINEN
Projektipäällikkö
Kv-verkostot toimiviksi
-hanke
Palvelupäällikkö
p. 050 555 9915

etunimi.sukunimi@
kskauppakamari.fi

www.kskauppakamari.fi

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

SKIPPAA PÖNÖTYS!

KASVU OPEN

KARNEVAALI

KASVUYRITYSTAPAHTUMA
KASVU OPEN KARNEVAALI

TANSSISALI LUTAKKO, JYVÄSKYLÄ
03.11.2022 // KASVUOPEN.FI